

[Bomholt.]

skulle man alligevel trods alt kunne give arbejdet mere bredde og større dybde.

Jeg tror, at det ærede medlem har set syner, hvis han mener, at skolen skulle blive obligatorisk for lærerne. Det må selvsagt stå frit for enhver lærer, om han vil undervise i ungdomsskolen. Iøvrigt vil det nok være sådan, at der mange, mange steder vil findes den mest positive interesse hos læreren, og det er naturligt. Læreren vil utvivlsomt gerne have kontakt med sine elever endnu en stund, og i det hele taget, uden lærernes medvirken kommer vi ikke i gang med de store opgaver, der her er stillet. Ingen ville imidlertid tænke sig at beordre en lærer ind i en ungdomsklasse.

Det ærede medlem hr. Asger Jensen var meget kraftig i sin opposition imod forslaget. Det var ganske besynderligt for mig at høre på det ærede medlems tale, der stod i skærende modstrid med de frihedstraditioner, der præger Esbjerg og skolebestræbelserne dér. Det ærede medlem sluttede nærmest op bag retsforbundet, retsforbundet, som mener, at ungdommen burde vente, indtil grundskylden var gennemført. De unge må klare sig selv, mente det ærede medlem, selv udvise et initiativ. Jeg ville anbefale det ærede medlem ved lejlighed at se på den klubvirksomhed, der drives i Esbjerg med konservativ støtte. Det er et ganske fremragende og interessant arbejde, der dér udføres. Hvorfor skal fabrikantens fabriksdrengene klare sig selv i 15—16—17 års alderen? Direktøren skal have Marshallhjælp, men den unge skal overlades til sig selv! Kunne det ikke tænkes, at vi trods alt viste det rette sind ved at give de unge en hjælpende hånd, lade dem udfolde alt det initiativ, de kan, men ikke holde os tilbage, når det gælder om at give dem de helt rigtige arbejds- og fritidsbetingelser? Kan vi voksne her undslå os? Må de unge ikke leve i den verden, vi har overgivet dem? Er der ikke adskillige fejl og mangler i denne verden? Er der ikke vor skyld? Skulle vi ikke trods alt prøve på, om vi kunne give de unge sådanne betingelser, at vi fik en nogenlunde fremadrettet ungdom? Det er Dansk Arbejdsmands Forbund, det i særlig grad drejer sig om, og jeg synes, det er smukt af Dansk Arbejdsmands Forbund, at ledelsen viser en så stor ansvarsfølelse overfor de unge. Her er der virkelig tale om social samvittighed, og jeg beklager, hvis de unge skal koster

til side af andre politiske partier, selvom det unægtelig ikke er noget nyt. Det har vi været ude for før. Dansk arbejderbevægelse har haft en lang og trang vej at gå, og ungdommen har ikke altid mødt blide kår; det er der en hel generation i Danmark, der kan tale med om, men jeg troede ærlig talt, at signalerne var ved at ændre sig.

Det ærede medlem hr. Damsgaard havde nogle meget hårdkogte synspunkter. Det var såmænd ikke doktrinerne, der irriterede mest, men det var den triste mangel på indlevelsesevne overfor de ungdomsgrupper; der her er tale om. Hvad var det for unge, Kristen Kold opsøgte, da han kørte ud i sin vogn og søgte elever til sin første højskole? Det var unge landmandssønner, som ikke havde sammenhæng med tidens kultur, mennesker, som ikke selv kunne finde vej til folkehøjskolen. Kristen Kold drog ud og fandt dem. Nu, ærede medlem, er det de unge, der findes på gadehjørnerne, nu er det de unge bybude og fabriksdrengene, det drejer sig om. Skal vi ikke yde dem en hjælpende hånd? Skal vi ikke videreføre Kristen Kolds gerning her ved at drage dem ind i et positivt arbejde? Vi fra socialdemokratisk side støtter de frie skoler; det ville være rart, om det ærede medlem hr. Damsgaard og partiet venstre ville støtte de bestræbelser, der går ud på at værne dansk ungdom og give den bedre vækstbetingelser, end den hidtil har haft. Det ville være trist, om den venstre-konservative front, der i dag blev dannet mod dansk ungdom, mod den ungdom, der er allervanskeligst stillet, skulle holde sig. Der var ordførere, der i dag svigtede deres repræsentanter i kommissionen, svigtede den politik, som burde være deres.

Jeg vil gerne sige, hvad også det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Lejre) sagde, at folkeskolen ikke kan stå alene. Der må ske noget, efter at folkeskolen er afsluttet. Ellers går alt det, der dér blev oparbejdet, tabt. Skal vi da ikke vise ansvarsfølelse overfor de unge ved at give dem en mulighed for at fortsætte? Jeg mener, der er et særligt hensyn at tage til de ufaglærte, til bybudene, til fabriksdrengene, til de mennesker, der er hemmet af et uheldigt milieu, et milieu med mange fejl og mangler. Skal vi lade det glide — ud fra en gammel doktrinær liberalismes synspunkt? Var det ikke her muligt at møde en liberalisme, der var social liberalisme, der satte streg under det sociale? Jeg mener, at jeg har mødt